

Útinapló – Határtalanul!

„Erdélyi barangolások – Költők útján, legendák földjén”

HAT-KP-1-2025/1-001550

2026.06.08-06.12.

Készítette: Vicziánné Fabisz Melinda, projektvezető tanár

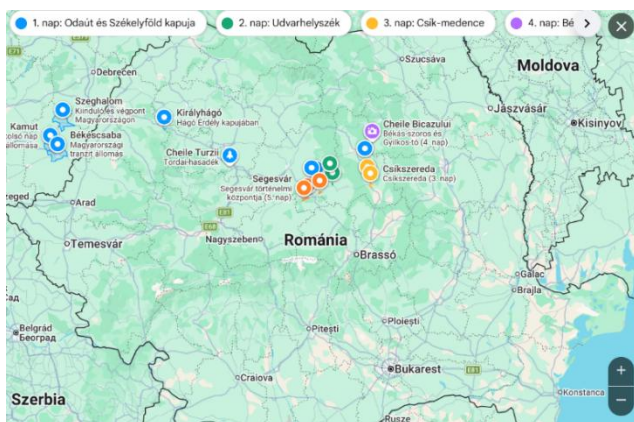
Előkészítő foglalkozás /2026.05.19./

Osztályfőnöki órán beszélgettünk a Határtalanul! program céljáról, a tervezett kirándulás programjairól, igyekeztem felkelteni a tanulók érdeklődését a felkeresendő helyszínek és az ott található természeti, történelmi és kulturális értékek iránt.

Az óra során bemutattam a Határtalanul! programot, ismertettem a határainkon túl élő magyar közösségek helyzetét, valamint prezentáció segítségével bemutattam a tervezett kirándulás programját és útvonalát. Beszéltünk az autóbuszos utazás szabályairól, a balesetvédelmi előírásokról és a kirándulással kapcsolatos fontos tudnivalókról. Az előkészítő foglalkozás részeként az Okos Doboz Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár feladatai közül pár feladatot közösen megoldottunk.

A tanulókkal a kirándulás útvonalának megismerését egy saját készítésű térképpel is segítettük. A térképen megjelöltük azokat a településeket és helyszíneket, amelyeket a tanulmányi kirándulás során felkerestünk.

Az előkészítő óra végén közösen elénekeltük az Ismerős Arcok együttes Nélküled című dalát, amely az összetartozás gondolatának érzelmi megerősítését szolgálta. Az előkészítő óráknak köszönhetően felkészülten és izgatottan várhattuk az indulás napját.

1. nap – Király-hágó – Tordai-hasadék – Kőrispatak – Bözödújfalu

Kirándulásunk első napján útnak indultunk Erdély felé. Első fontosabb megállónk a Király-hágó volt, amelyet méltán neveznek „Erdély kapujának”. A Réz-hegységen átvezető hágó évszázadokon keresztül fontos összeköttetést biztosított a Magyar Királyság alföldi területei és Erdély között. A hágónál már megváltozott körülöttünk a táj, és első alkalommal tárult elénk igazán Erdély hegyvidéki világa.

Következő állomásunk a Tordai-hasadék volt. Erdély egyik legismertebb természeti látványosságánál megfigyelhettük a mészkősziklák között kialakult, több mint két kilométer hosszú szurdokot. A hatalmas sziklafalak és a különleges természeti környezet mindenki számára emlékezetes élményt jelentettek. A helyhez kapcsolódó Szent László-legenda is érdekesebbé tette a kirándulást.

Ezután Kőrispatakra látogattunk, ahol a Szalmakalap Múzeumban Szőcs Lajos bemutató foglalkozásán megismerkedtünk a hagyományos szalmafonás mesterségével. Megtudhattuk, hogyan készülnek a szalmakalapok és a különböző fonott használati tárgyak, megismertük, hogy a szalmakalapok formája, díszítése és a fonatok száma milyen jelentéssel bírnak. A bemutató során betekintést nyerhettünk egy olyan régi falusi mesterség világába, amely fontos része a helyi kulturális örökségnek. Miután megcsodáltuk az óriás szalmakalapot a múzeum udvarán kiállított különleges kőgyűjteményt és a látogatók településeit jelző kis irányítótáblákat is megnéztük.

A nap egyik legmeggrázóbb állomása Bözödújfalu volt. Az egykori települést a kommunista diktatúra idején egy víztározó építése miatt felszámolták, lakóit kitelepítették, a házakat és templomokat pedig elárasztotta a víz. Az emlékpark és a siratófal az összetartozás és az emlékezés fontos helyszíne. A falu története közelebb hozta hozzánk a diktatúra emberi következményeit és az itt élő közösségek múltját. A gyerekekkel együtt koszorút helyeztünk el az emlékhelyen, így tisztelegtünk az egykori falu lakói és az elpusztított település emléke előtt.

A tartalmas és élményekben gazdag nap végén elfoglaltuk szállásunkat Marosfőn, ahol a háziak finom, bőséges vacsorával vártak bennünket, majd közösen felidéztek az aznap látottakat és hallottakat.

2. nap – Korond – Farkaslaka – Szejkefürdő

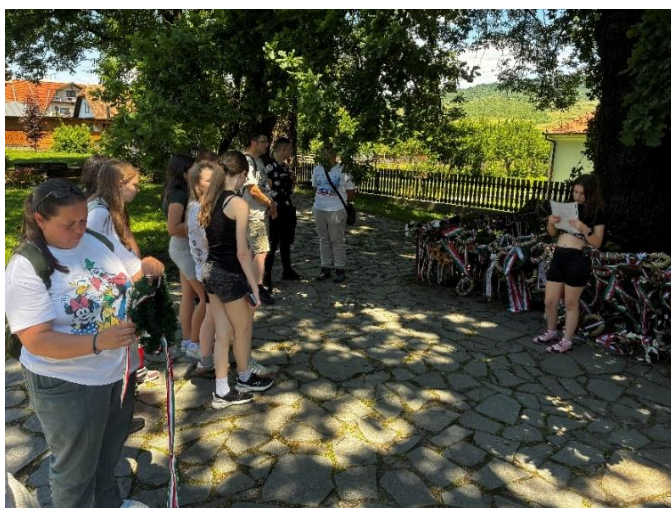
A második napon Korond felé indultunk. A település neve szinte egyet jelent a székely kézművességgel és fazekassággal. Fábíán Zoltán taplász mester és felesége bemutatóján a gyerekek megismerkedhettek a taplógomba feldolgozásának hagyományával és a mesterség különlegességeivel.

Ezután Lőrincz Eszter mutatta be nekünk a kurtóskalács-készítés rejtjelmeit. A gyerekekkel együtt mi is kipróbálhattuk ezt a hagyományos mesterséget: saját kezűleg készítettük el, majd parázson megsütöttük a kurtóskalácsokat, amelyeket jóízűen el is fogyasztottunk. A közös munka és sütés vidám, élményekkel teli program volt, amely során a gyerekek még közelebb kerülhettek a székely népi kultúrához és hagyományokhoz.

Korondon Tófalvi Csaba sófaragó családi vállalkozását is meglátogattuk, ahol több mint 300 különféle sóterméket készítenek és forgalmaznak. Zoli bácsi élvezetes előadásával bemutatta nekünk, hogyan faragják a sót, és megismerhettük a hagyományos sófaragás különleges technikáját és közben megtapasztalhattuk a sós levegő hatását. A fűszersótól a fürdősón át a szappanokig és dísz tárgyakig számos különleges terméket láthattunk.

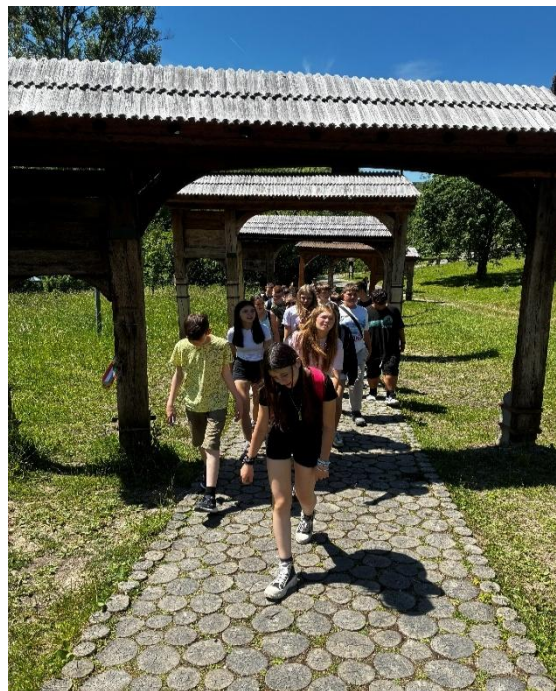

Következő állomásunk Farkaslaka volt, Tamási Áron szülőfaluja. A híres erdélyi író műveiben a székely emberek életét, gondolkodását és sajátos humorát örökítette meg. A sírhely meglátogatása során megismerkedtünk életútjával, valamint azzal, hogy miért vált a magyar irodalom egyik meghatározó alakjává. A sírjánál koszorút helyeztünk el, így

tisztelegve a magyar irodalom egyik meghatározó alakja előtt.

Ezután Szejkefürdőre látogattunk. A székelykapuk során keresztülhaladva érkeztünk Orbán Balázs sírjához. Megismertük a „legnagyobb székelyként” ismert tudós és író munkásságát, aki egész életét a székelység múltjának és hagyományainak megismerésére és megőrzésére szentelte. Munkája, *A Székelyföld leírása*, ma is fontos forrás a térség történetének és néprajzának kutatásában.

A nap során sok új ismeretet szereztünk a székely kultúráról, irodalomról és hagyományokról, majd élményekkel telve tértünk vissza a szállásunkra.

3. nap – Olt forrása – Békás-szoros – Gyilkos-tó

A harmadik napot az Olt forrásának felkeresésével kezdtük. Az Olt a Kárpát-medence egyik jelentős vízfolyása, amely Erdélyből indul, majd Románián keresztül a Dunába torkollik. A forrásvidék különleges természeti környezete jó lehetőséget biztosított arra, hogy a vízrajzi ismereteinket a természetben szerzett tapasztalatokkal egészítsük ki.

Ezután a Békás-szoroshoz látogattunk. A több száz méter magas sziklafalak között kanyargó út látványosan mutatja be a folyóvizek felszínformáló munkáját. A Keleti-Kárpátok egyik legismertebb természeti látványossága különleges élményt jelentett számunkra.

A nap következő állomása a Gyilkos-tó volt. A tó 1838-ban egy földcsuszamlás következtében alakult ki, amely elzárta a patakok útját. Az elárasztott völgyben álló fenyőerdő törzsei ma is kiemelkednek a vízből, ettől a tó különleges és jellegzetes látványt nyújt.

A természeti értékek mellett a helyhez kapcsolódó néphagyományokkal is megismerkedtünk. A Gyilkos-tó nevéhez egy tragikus szerelmi történet kapcsolódik, amelyet a helyi mondavilág máig őriz.

A nap során megtapasztalhattuk, milyen változatos és különleges Erdély hegyvidéki természeti környezete. A tartalmas nap után jól esett a szállásadónk finom vacsorája.

4. nap – Madéfalva – Csíksomlyó – Maros-forrás

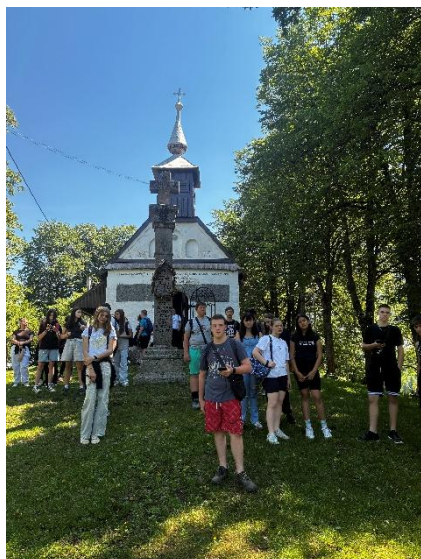
A negyedik napon Madéfalva felé vettük az irányt. Itt megismerkedtünk az 1764. január 7-én történt tragikus eseménnyel, a siculicidium, vagyis a „madéfalvi veszedelem” történetével. A Habsburg katonaság megtámadta a jogaikért tiltakozó székelyeket, és az esemény több száz ember életét követelte. A madéfalvi emlékmű az áldozatokra, valamint a szabadságért és az önrendelkezésért hozott áldozatokra emlékeztet bennünket. A helyszínen koszorút helyeztünk el, tisztelegve a madéfalvi vérengzés áldozatai előtt. A történelem egy nehéz, de fontos fejezetével ismerkedtünk meg.

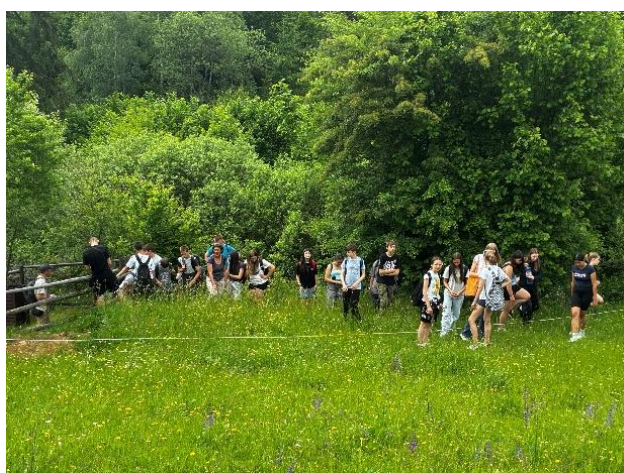
Következő állomásunk Csíksomlyó volt, amely a világ magyarságának egyik legfontosabb zarándokhelye. Felkerestük a kegytemplomot, ahol megérintettük a több mint ötszáz éves, hársfából faragott Mária-szobrot. Együtt imádkoztunk Szűz Máriához, hogy hálát adjunk az erdélyi utunkért. A szobor többször is figyelmeztette már a székelyeket a veszélyre könnyeivel, és csodálatos gyógyulások is fűződnek hozzá. Sok kicsi köszönő táblácskát láttunk a falon, a hívek hálája jeléül, mert segített rajtuk. Nagyon megható volt olvasni a sok hálás üzenetet!

Ezután felmentünk a Makovecz Imre által tervezett Hármashalom-oltárhoz a Nyeregbe. A dombtetőn Hunyadi János idejében épülő kápolnát néztünk meg, majd a meredek oldalon végig jártuk Jézus kínszenvedését megjelenítő stációk keresztjét.

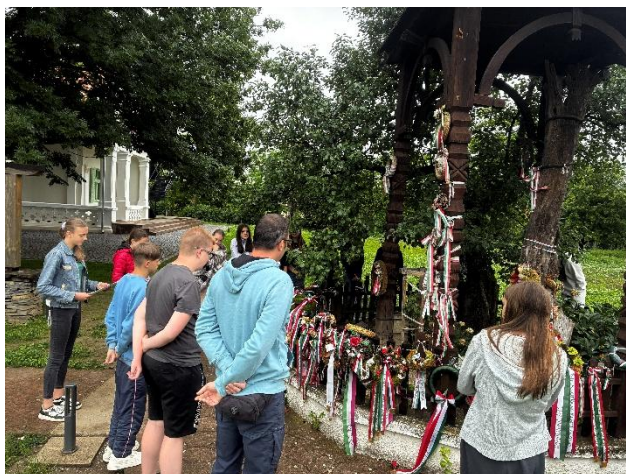
A nap során a Maros-forrást is felkerestük helyi gyerekekkel. A Maros Erdély egyik jelentős folyója, amely hosszú útja során Magyarországot is érinti. A forrásvidéken megfigyelhettük a hegyvidéki környezetet és annak növényvilágát, miközben jókat beszélgettünk. A természet közvetlen megfigyelése érdekes földrajzi és környezeti tapasztalatokat adott számunkra, miközben jobban megismerhettük egymást.

A háziak ismét kitettek magukért, finom és bőséges vacsorával vártak bennünket. A nap végén a látottakról és a megszerzett ismeretekről közösen beszélgettünk.

5. nap – Székelykeresztúr – Fehéregyháza – Segesvár

Kirándulásunk utolsó napján megkezdjük hazautazásunkat. Első fontosabb állomásunk Székelykeresztúr volt, ahol a Gyárfás-kúria udvarán található körtetőhoz kapcsolódó Petőfi-emlékhellyel ismerkedtünk meg. A hagyomány szerint Petőfi Sándor itt töltötte élete utolsó estéjét 1849 júliusában. A helyszínen koszorút helyeztünk tisztelegve Petőfi Sándor előtt.

Ezután Fehéregyházára látogattunk, ahol 1849. július 31-én utoljára látták élve Petőfi Sándort.

Utolsó erdélyi állomásunk Segesvár volt. A történelmi városközpont 1999 óta az UNESCO Világörökség része. Megismerkedtünk a középkori erődtített város történetével, a várfalakkal, a céhtornyokkal, az Óratoronnyal, a fedett Diáklépcsővel és a középkori utcahálózattal.

Segesvár története szorosan kapcsolódik az erdélyi szászok kultúrájához, ugyanakkor a magyar történelem szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. A város közelében zajlott a segesvári csata, amelynek során Petőfi Sándor eltűnt.

A városnézés után folytattuk utunkat hazafelé. Az erdélyi tájakról még egyszer gyönyörködhettünk a hazafelé vezető úton, miközben felidéztek az elmúlt öt nap legfontosabb élményeit. Fáradtan, de rengeteg új ismerettel, közös élménnyel és emlékekkel gazdagodva érkeztünk haza.

Köszönjük a Fekete Busz Travelnek a kényelmes buszt, Létai Sándor és Kelemen Péter buszsofőröknek a biztonságos utazást. Köszönettel tartozom Salamon Andrea, Dékány Ildikó, Illés Gyula kísérő pedagógusok munkájáért.

Értékelő foglalkozás /2026.06.16./

Osztályfőnöki óra keretében tartottunk értékelő órát. A tanulókkal feldolgoztuk az élményeinket, átbeszéltük kinek mi volt a legjobb pillanata, összegyűjtöttük, hogy mit tanultunk a tanulmányi kiránduláson, ki melyik helyre menne vissza legszívesebben, megváltozott-e benne valami az út során. A beszélgetésekből egyértelműen levonható volt, hogy a gyerekeknek nagyon tetszett az erdélyi táj, az erdélyi emberek kedvessége. Óra végén közös plakát készítésével bemutattuk, hogy mik azok a szavak, ami jellemezték az utunkat.

